

WYROK Z DNIA 16 LIPCA 2009 R.

V KK 138/09

1. W postępowaniu w sprawie o wykroczenie, gdy na etapie postępowania międzyinstancyjnego dochodzi do depenalizacji zachowania stanowiącego wykroczenie, sąd *ad quem* odpowiednio (art. 109 § 1 k.p.s.w.) stosując art. 62 § 3 k.p.s.w. i art. 5 § 1 pkt 2 k.p.s.w. powinien wydać wyrok uniewinniający.

2. Przypisanie obwinionemu zawinienia czynu, który już w dacie orzekania przez sąd odwoławczy nie wypełniał znamion wykroczenia, choćby związane było z odstąpieniem od wymierzenia kary, zrównać należy z sytuacją określoną w art. 537 § 2 *in fine* k.p.k.,

Przewodniczący: sędzia SN S. Zabłocki (sprawozdawca).

Sędziowie: SN D. Rysińska, SA (del. do SN) A. Ryński.

Sąd Najwyższy orzekając w sprawie Tomasza B., uznanego za winnego popełnienia nieumyślnie wykroczenia określonego w art. 27² ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 16 lipca 2009 r., kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść, od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 2 lutego 2009 r., utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w C. z dnia 28 października 2008 r.,

u c h y ł i ł zaskarżony wyrok i utrzymany nim w mocy wyrok Sądu Rejonowego w C. i u n i e w i n n i ł Tomasza B. od popełnienia przypisanego mu wykroczenia, a kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Tomasz B. został obwiniony o to, że „w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku, będąc członkiem zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej w C., wbrew obowiązкови dopuścił do tego, że spółdzielnia nie zawarła umowy o przeniesienie własności lokalu z Zenonem P.”, który to czyn stanowił wykroczenie z art. 27² ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. 2003 r. Nr 119, poz. 1116).

Sąd Rejonowy w C., wyrokiem z dnia 28 października 2008 r., uznał Tomasza B. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, przyjmując jednak, że jego działanie było nieumyślne (art. 5 k.w.) i na podstawie art. 27² ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych w zw. z art. 39 § 1 k.w. odstąpił od wymierzenia kary.

Sąd Okręgowy w P., po rozpoznaniu apelacji obwinionego, wyrokiem z dnia 2 lutego 2009 r., utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Od powyższego wyroku kasację na korzyść obwinionego wniósł Prokurator Generalny, zarzucając mu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie prawa materialnego, polegające na utrzymaniu w mocy wyroku Sądu Rejonowego, uznającego obwinionego Tomasza B. za winnego popełnienia wykroczenia z art. 27² ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, pomimo tego, że w dacie orzekania przez Sąd odwoławczy czyn obwinionego nie stanowił już wykroczenia.

W konsekwencji, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego w C. i uniewinnienie obwinionego Tomasza B.

Rozpoznając skargę kasacyjną Prokuratora Generalnego Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest w całości zasadna i to w stopniu umożliwiającym jej uwzględnienie w trybie art. 535 § 5 k.p.k., to jest na posiedzeniu bez udziału stron.

W przedmiotowej sprawie powstała sytuacja, w której czyn, którego dopuścił się – według ustaleń poczynionych przez Sąd Rejonowy w C. – Tomasz B., pierwotnie wypełniający ustawowe znamiona wykroczenia, na skutek utraty mocy obowiązującej przez typizujący go przepis art. 27² ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, przestał stanowić wykroczenie. Do depenalizacji przypisanego obwinionemu zachowania doszło, w trakcie postępowania międzyinstancyjnego, na skutek uznania przez Trybunał Konstytucyjny, w wyroku z dnia 17 grudnia 2008 r., P 16/08 (Dz. U. Nr 235, poz. 1617), niezgodności przepisu stanowiącego podstawę skazania z wzorcami konstytucyjnymi określonymi w art. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. Na podstawie powyższego wyroku Trybunału Konstytucyjnego przepis art. 27² ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych utracił moc obowiązującą z dniem 30 grudnia 2008 r., a więc co prawda już po wniesieniu przez obwinionego zwykłego środka odwoławczego ale przed rozpoczęciem rozprawy głównej przed sądem drugiej instancji.

W postępowaniu w sprawie o wykroczenie, gdy na etapie postępowania międzyinstancyjnego dochodzi do depenalizacji zachowania stanowiącego wykroczenie, sąd *ad quem* odpowiednio (art. 109 § 1 k.p.s.w.) stosując art. 62 § 3 k.p.s.w. i art. 5 § 1 pkt 2 k.p.s.w. powinien wydać wyrok uniewinniający. W sprawie Tomasza B. Sąd Okręgowy w P., zapewne przez przeoczenie bądź to samego faktu wydania przez Trybunał Konstytucyjny wyroku o określonej, wyżej przedstawionej treści, bądź to przez niedostrzeżenie tego, iż zgodnie z pkt. 5 tego wyroku przepis art. 27² ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych utracił moc obowiązującą z dniem 30 grudnia 2008 r., rozpoznał apelację obwinionego

i w sposób rażący naruszając prawo materialne utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Rozpoznając kasację w takim układzie procesowym Sąd Najwyższy uznał, że przypisanie obwinionemu zawinienia czynu, który już w dacie orzekania przez sąd odwoławczy nie wypełniał znamion wykroczenia, choćby związane było z odstąpieniem od wymierzenia kary, zrównać należy z sytuacją określoną w art. 537 § 2 *in fine* k.p.k., to jest ze „skazaniem oczywiście niesłusznym”. W konsekwencji, działając na podstawie odpowiednio stosowanych (art. 112 k.p.s.w.) przepisów art. 537 § 1 i § 2 k.p.k. uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w P. oraz utrzymany nim w mocy wyrok Sądu Rejonowego w C. i uniewinnił Tomasza B. od popełnienia zarzucanego mu czynu. W konsekwencji, kosztami postępowania w sprawie obciążył Skarb Państwa.